

dr Marek Pepliński
Uniwersytet Gdański

Bóg jako źródło prawa moralnego.
Niektóre aspekty aktualnych sporów dotyczących możliwości etyki Bożych nakazów.

Zgodnie z Objawieniem, które znalazło swój wyraz w pismach Starego i Nowego Testamentu Bóg jest nie tylko Stworzycielem świata, lecz także prawodawcą moralnym. Współcześnie pewna wersja tego poglądu znajduje wyraz w słynnym powiedzeniu „Jeżeli nie ma Boga, to wszystko wolno.” Wydaje się, że stosunkowo późno, bo dopiero w XIII i XVI wieku pogląd, że Bóg jest twórcą prawa moralnego zaczął być interpretowany przez pryzmat woluntarystycznej wizji Boga i Jego działania. Zaowocowało to poglądami na naturę prawa moralnego zwanymi współcześnie etyką Bożych nakazów (EBN). Należy jednak pamiętać, iż już w starożytności został sformułowany przez Platona tzw. dylemat Eutyfrona dotyczący relacji boskich nakazów do dobra moralnego działań ludzkich.

W niniejszym referacie omawiam zasadnicze założenia tradycyjnych i współczesnych wersji tej etyki starając się oprócz tego dać odpowiedź, między innymi, na następujące pytania: Jakie twierdzenia dotyczące natury i działania Boga są podstawą przyjmowania wspomnianego poglądu?; Czy EBN dostarcza wyjaśnienia istnienia i cech charakterystycznych obowiązków moralnych?; Czy EBN nie powinna być odrzucona w świetle zasady, iż warunkiem konstytutywnym działania moralnego jest autonomia podmiotu moralnego? oraz Czy dylemat Eutyfrona musi być tak rozstrzygnięty przez zwolennika EBN, że będzie to implikować mocny woluntaryzm teologiczny?